

บทที่ 3
ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยในที่นี่ศึกษานักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ทุกคณะวิชาโดยศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 และชั้นปีที่ 4 ทุกคณะวิชา ในปีการศึกษา 2549 โดยในปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชาตามข้อมูล จากฝ่ายทะเบียนและประมวลผล ณ เดือนมิถุนายน 2549 ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาด้านศิลปศาสตร์	2,540	คน
คณะศิลปกรรมศาสตร์	568	คน
คณะนิติศาสตร์	1,007	คน
คณะการบัญชี	933	คน
คณะนิเทศศาสตร์	<u>3,056</u>	คน
รวม	<u>8,104</u>	คน

กลุ่มที่ 2 สาขาวิทยาศาสตร์ มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาด้านวิทยาศาสตร์	148	คน
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	2,108	คน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	514	คน
รวม	<u>2,770</u>	คน

กลุ่มที่ 3 สาขาที่มีลักษณะทั้งกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีนักศึกษาในแต่ละคณะวิชา ดังนี้

คณะบริหารธุรกิจ	3,653	คน
คณะเศรษฐศาสตร์	<u>248</u>	คน
รวม	<u>3,901</u>	คน

โดยในแต่ละกลุ่มจะคำนวณจำนวนตัวอย่างที่จะใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สูตร

Taro Yamane คือ
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$
 โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 และคำนวณหาขนาดตัวอย่างในแต่ละกลุ่มวิชาได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	381.19	≈	390	คน
กลุ่มที่ 2 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	349.53	≈	360	คน
กลุ่มที่ 3 ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ	362.80	≈	370	คน
รวมขนาดตัวอย่างทั้งสามกลุ่มเท่ากับ			<u>1,120</u>	คน

และในการเก็บข้อมูลนั้นเก็บข้อมูลในเทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ได้จำนวนตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มสาขาวิชาเพื่อวิเคราะห์ผล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	จำนวน 394 คน
กลุ่มที่ 2 สาขาวิทยาศาสตร์	จำนวน 385 คน
กลุ่มที่ 3 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	จำนวน 387 คน
รวม	<u>1,166</u> คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) รวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทางการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) รวบรวมข้อมูลโดยการสร้างแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด(Closed-ended Question) เพื่อถามข้อมูลส่วนตัว และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale)เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาในแต่ละด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามโดยประกอบด้วยคำถามปลายปิด ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถาม เพศ คณะวิชา ชั้นปี เกรดเฉลี่ย ระดับการศึกษาของบิดา ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ทั้ง 5 ด้านตามที่กำหนด โดยใช้แนวทางการสร้างตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ท จำนวน 50 ข้อ โดยให้นักศึกษาเลือกตอบ โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก(ซึ่งแสดงถึงอัตมโนทัศน์ที่มีต่อตนเองในด้านดี) คือ คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ และคะแนนให้สำหรับข้อความลบ(ซึ่งแสดงถึงอัตมโนทัศน์ที่มีต่อตนเองในด้านลบ) คือ คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ สำหรับเนื้อหาของข้อคำถามครอบคลุมอัตมโนทัศน์ 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะทางกาย ด้านความสามารถของตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตใจ และทางด้านวิชาการ โดยมีข้อความในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านลักษณะทางกาย จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 4 ข้อ คำถามด้านลบ 2 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
1	บวก	ฉันเป็นคนหน้าตาดี
23	บวก	ฉันเป็นคนแข็งแรง
24	ลบ	ฉันเป็นคนขี้อาย
25	บวก	ฉันเป็นคนรูปร่างดี
40	ลบ	ฉันเป็นคนที่ไม่มึ่ระเบียบ
41	บวก	ฉันเป็นคนรึ่เริง

ด้านความสามารถของตนเอง จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 9 ข้อ คำถามด้านลบ 1 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
2	บวก	ฉันเป็นคนขยัน
3	ลบ	ฉันมักยอมแพ้ง่าย ๆ ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม
4	บวก	ฉันเป็นคนเก่ง
5	บวก	ฉันมีความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม
26	บวก	ฉันเป็นคนที่มีใจในตนเอง
27	บวก	ฉันเป็นคนมีความสามารถ
28	บวก	ฉันชอบอาสาทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ
29	บวก	ฉันเป็นคนมีประสิทธิภาพในการทำงาน
42	บวก	เพื่อน ๆ เห็นว่าฉันเป็นคนมีความคิดดี
43	บวก	เมื่อมีปัญหาฉันไม่เคยท้อถอย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 5 ข้อ คำถามด้านลบ 5 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
6	บวก	ฉันเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น
7	ลบ	พวกเพื่อน ๆ ชอบมองว่าฉันเป็นตัวตลก
8	ลบ	คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องว่าฉัน
9	ลบ	ฉันผูกมิตรกับคนอื่น ๆ ได้ยาก
10	ลบ	ฉันเป็นคนไม่ดีในสังคม
30	บวก	ฉันเป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของเพื่อน
31	บวก	ฉันเป็นคนที่น่านิยมในหมู่เพื่อน
32	บวก	ฉันมีเพื่อนมาก
44	ลบ	เพื่อน ๆ มักไม่ชอบฉัน
45	บวก	ฉันชอบทำงานเป็นกลุ่ม

ด้านจิตใจ จำนวน 15 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 3 ข้อ คำถามด้านลบ 12 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
11	ลบ	ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนอ่อนแอ
12	ลบ	ฉันรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา
13	ลบ	ฉันรู้สึกเศร้าใจอยู่บ่อย ๆ
14	บวก	ฉันเป็นคนที่มีความสุข
15	ลบ	ฉันมักจะไม่ค่อยมีความสุข
16	บวก	ฉันเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่งในครอบครัว
17	บวก	ฉันเป็นคนมีคุณค่า
22	ลบ	ฉันมักจะหวาดกลัวอยู่บ่อย ๆ
33	ลบ	ฉันเป็นคนร้องไห้ง่าย
34	ลบ	ฉันชอบคิดถึงแต่สิ่งไม่ดี
35	ลบ	ครอบครัวผิดหวังในตัวฉัน
36	บวก	ฉันเป็นคนโชคดี
46	ลบ	ฉันทำสิ่งไม่ดีหลายอย่าง
47	ลบ	ฉันชอบเลียนแบบบุคคลที่โด่งดัง
50	ลบ	ฉันมักจะกังวลใจเรื่องโน้นเรื่องนี้ตลอดเวลา

ด้านวิชาการ จำนวน 9 ข้อ เป็นคำถามด้านบวก 8 ข้อ คำถามด้านลบ 1 ข้อ

ข้อที่	ข้อความด้าน	ข้อความ
18	บวก	ฉันสามารถเรียนรู้ได้
19	บวก	ฉันพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน
20	บวก	ฉันทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้เองอย่างรวดเร็ว
21	ลบ	ฉันไม่เคยลอกการบ้านเพื่อน
37	บวก	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือเก่ง
38	บวก	ฉันมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่เรียน
39	บวก	ฉันทำการบ้านเองทุกครั้ง
48	บวก	ฉันสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้
49	ลบ	ฉันเป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านใช้เกณฑ์ ดังนี้
จากการคำนวณอันตรภาคชั้น (บุญเรียง, 2542 : 13) ดังนี้
สูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

ดังนั้นใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน ดังนี้

1.00-2.33 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับต่ำ หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางลบหรือมีความคิดเห็นต่อตนเองว่าค่อนข้างแย่ในด้านนั้น ๆ

2.34-3.67 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองในระดับปานกลางคือไม่ดีมากหรือแย่มากจนเกินไป

3.68-5.00 หมายถึง อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับสูง หมายความว่ามีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางบวกหรือมีความคิดเห็นต่อตนเองไปในทางที่ดีมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์ในแต่ละด้านใช้เกณฑ์ ดังนี้

0.01-0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

(อ้างอิงใน ประสิทธิ์ สายชมพู, 2539:30)

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยปรับจากแบบสอบถามในงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ไปทดลองใช้ (Pre-test) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งถ้าค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่ามากกว่า 0.70 (Sekaran, 2003 : 311) หมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการศึกษาต่อไปได้ โดยในที่นี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.7897

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติ 2 ประเภทวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ในแต่ละด้าน

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics)

2.1 ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่าง

ก. อัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ

ข. ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์

2.2 ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Cramer's V เพื่อหาระดับความสัมพันธ์

ระหว่าง

ก. อัตมโนทัศน์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ

ข. ลักษณะส่วนบุคคลกับอัตมโนทัศน์

2.3 ใช้การทดสอบ F-test ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์

ระหว่างนักศึกษาในแต่ละระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน